

PRJ300 PROJE ÇALIŞMALARI DERSİ – UYGULAMA ESASLARI

(İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Lisans Programları İçin)

1. Dersin Statüsü

“PRJ 300 Proje Çalışmaları” dersi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi bünyesinde yer alan bölümlerin lisans programlarında **bölüm içi seçmeli ders** statüsünde yer alır ve **üçüncü sınıf düzeyinde** açılır. Ders, ilgili programların seçmeli ders havuzlarında yer almakta olup öğrenciler tarafından isteğe bağlı olarak seçilir.

2. Dersin Açılması

Ders, ilgili bölümde dersi açmak isteyen öğretim üyelerinin teklifi doğrultusunda, diğer bölüm içi seçmeli derslerde uygulanan usuller çerçevesinde, **Bölüm Başkanlığının teklifi ve Fakülte Yönetim Kurulunun onayı** ile açılır. Dersin açılması ve yürütülmesi için fakülte veya üniversite düzeyinde **merkezi bir görevlendirme yapılmaz**; dersin akademik ve pedagojik sorumluluğu bölümlere ve dersi açan öğretim elemanına aittir.

3. Dersin Yürütülmesi

Ders, ilgili bölümün akademik alanı ve disiplin özellikleri dikkate alınarak belirlenen proje temaları üzerinden yürütülür. Dersin temel kazanımları ve öğrenme çıktıları tüm bölümler için ortak olmakla birlikte, kullanılacak örnek projeler, vaka çalışmaları, veri türleri ve uygulama içerikleri ders sorumlusu öğretim elemanı tarafından **bölümün bilim alanına ve yöntemsel geleneklerine uygun şekilde uyarlanabilir**.

4. Dersin İçeriği ve Öğrenme Yaklaşımı

Ders, **öğrenci merkezli ve uygulama temelli öğrenme yaklaşımı** esas alınarak yürütülür. Öğrenciler ders kapsamında;

- ulusal ve/veya uluslararası fon programlarını inceleme,
- çağrı metinlerini analiz etme,
- araştırılabilir proje problemleri belirleme,
- amaç, yöntem, faaliyet planı, zaman çizelgesi ve bütçe oluşturma

aşamalarını içeren yapılandırılmış bir proje geliştirme sürecinden geçerler.

Ders kapsamında geliştirilen projeler; TÜBİTAK 2209, Erasmus+, Avrupa Dayanışma Programı, yerel yönetimler ve kalkınma ajansları gibi çeşitli destek programlarına uygun biçimde yapılandırılabilir. Ders kapsamında geliştirilen projeler **için uygun fon programlarına başvuru yapılması teşvik edilir** ve dersin uygulama sürecinin bir parçası olarak fiilî başvuru sürecinin deneyimlenmesi esastır. Ancak **projenin destek programları tarafından kabul edilip edilmemesi dersin başarı notu için bir ölçüt olarak değerlendirilmez**.

Ders sürecinde öğrencilerin akademik veri tabanları, proje çağrı portalları ve çevrim içi başvuru sistemlerini etkin kullanmaları teşvik edilerek **dijital bilgi okuryazarlığı becerilerinin geliştirilmesi** hedeflenir. Gerekli görülen durumlarda Üniversite Proje Ofisi ve ilgili destek birimleri tarafından sunulan bilgilendirme faaliyetlerinden yararlanılabilir.

4.1. Geliştirilen Akademik ve Bilişsel Beceriler

Ders kapsamında öğrencilerin yalnızca teknik proje yazım becerileri değil, aynı zamanda felsefi ve bilimsel düşünmenin temelini oluşturan bilişsel ve metodolojik yeterlikleri geliştirilir. Bu kapsamda ders, öğrencilerin:

- toplumsal, kültürel ve kuramsal bağlamları dikkate alarak **araştırılabilir problemler üretme**,
- mevcut sorunları eleştirel biçimde analiz ederek **problem çerçevesi oluşturma**,
- belirlenen problem doğrultusunda **amaç, yöntem ve faaliyet planı arasında tutarlılık kurma**,
- yöntem seçimlerini kuramsal ve pratik gerekçelerle temellendirme,
- proje önerisini sistematik ve savunulabilir bir akademik metin hâline getirme

becerilerini geliştirmeyi hedefler. Bu yönüyle ders, öğrencilerin **eleştirel düşünme, problem çözme ve uygulamalı araştırma yetkinliklerini bütüncül biçimde destekler**.

5. Yapay Zekâ Destekli Araçların Kullanımı

Ders kapsamında yapay zekâ destekli araçların (fikir üretme, dil düzeltme, biçimsel düzenleme vb.) **destekleyici öğrenme aracı olarak kullanılması mümkündür**. Ancak proje fikrinin geliştirilmesi, problem tanımı, yöntem seçimi ve proje tasarımı gibi temel akademik bileşenlerin öğrencinin kendi entelektüel katkısına dayanması esastır.

Yapay zekâ araçları tarafından üretilen içeriklerin doğrudan ve kaynaksız biçimde kullanılması akademik etik ihlal olarak değerlendirilir. Öğrenciler, bu araçları hangi amaçla ve hangi aşamalarda kullandıklarını proje dosyalarında **şeffaf biçimde belirtmekle yükümlüdür**.

6. Ölçme ve Değerlendirme

Dersin değerlendirilmesi yazılı sınav yerine **performans temelli ölçme ve değerlendirme yöntemleri** kullanılarak yapılır. Değerlendirme sürecinde aşağıdaki bileşenler esas alınır:

- ara proje taslağı,
- nihai proje dosyası,
- süreç içi katılım ve uygulama etkinlikleri,
- akran değerlendirmesi ve geribildirimlere dayalı revizyon süreci,
- yansıtıcı öğrenme raporu.

Projenin destek programları tarafından kabul edilip edilmemesi **ders başarı notunun belirlenmesinde ölçüt olarak kullanılmaz**. Değerlendirme, başvurunun çağrı kriterlerine uygunluğu, akademik niteliği ve proje bileşenlerinin bütünlüğü esas alınarak yapılır.

7. Sınıf Mevcudu ve Uygulama Düzeni

Dersin uygulama, mentorluk ve geri bildirim yoğunluğu dikkate alınarak, gerekli görüldüğü durumlarda ders için **birden fazla şube açılabilir** ve sınıf mevcudu pedagojik gerekçelerle sınırlandırılabilir. Dersin yürütülmesinde etkileşimli sınıf ortamı ve bireysel danışmanlık esas alınır.

8. Akademik Etik ve Araştırma İlkeleri

Ders kapsamında hazırlanan tüm proje çalışmaları, üniversitenin akademik etik ilkeleri ve araştırma etiği kuralları çerçevesinde yürütölür. Öğrenciler, kaynak gösterme, veri kullanımı, intihalden kaçınma ve etik onay gerektiren araştırma süreçleri hakkında bilgilendirilir. Gerekli görölün projelerde etik kurul süreçleri hakkında yönlendirme yapılır.

9. Eriřilebilirlik ve Özel Gereksinimler

Özel gereksinimi bulunan öğrenciler için dersin uygulama süreçleri ve değerlendirme yöntemleri, üniversitenin ilgili birimlerinin önerileri doğrultusunda gerekli uyarlamalar yapılarak yürütölür.

10. Kalite Güvencesi ve Sürekli İyileřtirme

Dersin öğrenme çıktıları, ilgili bölümün program çıktıları ile ilişkilendirilir ve ders çıktılarının gerçekleşme düzeyi;

- ders değerlendirme anketleri,
- öğrenci geri bildirimleri,
- ders sorumlusu öğretim elemanının öz değerlendirme raporları

aracılığıyla izlenir. Elde edilen veriler doğrultusunda ders içeriği, öğretim yöntemleri ve ölçme-değerlendirme süreçlerine ilişkin iyileştirme önerileri, **bölüm ve fakülte kalite komisyonları tarafından PUKÖ (Planla–Uygula–Kontrol Et–Önlem Al) döngüsü kapsamında** değerlendirilir ve gerekli güncellemeler yapılır.